Αερόθερμο πετρελαίου ή ηλεκτρική θερμάστρα για ταξίδι: Ποια σε βολεύει

Δύο λογικές για ζέστη στο δρόμο

Όταν ετοιμάζεσαι για ταξίδι με τροχόσπιτο, αυτοκίνητο ή σκάφος, η θέρμανση παίρνει άλλη διάσταση. Δεν έχεις σταθερή παροχή ρεύματος, ούτε την πολυτέλεια ενός καλοριφέρ. Μπροστά σου βρίσκονται δύο βασικές επιλογές: το αερόθερμο πετρελαίου και η ηλεκτρική θερμάστρα (συνήθως 12V ή 24V). Κάθε μία έχει διαφορετική λογική και η σωστή επιλογή κρίνεται από το είδος του ταξιδιού, τη διάρκεια και την αυτονομία που χρειάζεσαι.

Ας δούμε πώς λειτουργεί η καθεμία, πού δίνει πλεονέκτημα και πού κρύβει δυσκολίες. Έτσι θα αποφασίσεις με κριτήριο την πραγματική σου εμπειρία, όχι εντυπώσεις.

Πώς δουλεύει ένα αερόθερμο πετρελαίου

Το αερόθερμο πετρελαίου λειτουργεί με καύση πετρελαίου θέρμανσης ή κηροζίνης. Μέσα σε θάλαμο καύσης καίγεται το καύσιμο πετρέλαιο, ζεσταίνει τον αέρα και ένας ανεμιστήρας τον διοχετεύει στο χώρο. Δεν συνδέεται στο ηλεκτρικό δίκτυο παρά μόνο για τον ανεμιστήρα και τον πίνακα ελέγχου. Άρα για να δουλέψει χρειάζεται μπαταρία οχήματος ή εξωτερική πηγή 12V ή 24V, όχι μεγάλη ισχύ αλλά σταθερή.

Το βασικό πλεονέκτημα είναι η αυτονομία. Με ένα γεμάτο ντεπόζιτο μπορείς να έχεις ζέστη για πολλές ώρες, ακόμα και μέρες, χωρίς να αδειάζει η μπαταρία. Δεν εξαρτάσαι από κάμπινγκ με ηλεκτρική σύνδεση. Αυτό το κάνει κατάλληλο για απομακρυσμένες διαδρομές και διανυκτερεύσεις στη φύση.

Υπάρχει όμως ένα τίμημα. Η καύση παράγει καυσαέρια, που πρέπει να βγαίνουν έξω μέσα από κατάλληλη εξαγωγή. Χρειάζεται σωστός αερισμός και η τοποθέτηση να γίνεται με προσοχή, ώστε να μην υπάρχει κίνδυνος συσσώρευσης μονοξειδίου του άνθρακα. Επίσης, το ίδιο το μηχάνημα έχει βάρος και καταλαμβάνει χώρο, ενώ απαιτεί μεταφορά και αποθήκευση του καυσίμου.

Η ηλεκτρική θερμάστρα 12V ή 24V

Η ηλεκτρική θερμάστρα (τις περισσότερες φορές ένα αερόθερμο 12V) είναι πιο απλή. Παίρνει ρεύμα από την μπαταρία του οχήματος ή από το δίκτυο του τροχόσπιτου και μετατρέπει την ηλεκτρική ενέργεια σε θερμότητα. Δεν έχει φλόγα, δεν παράγει καυσαέρια και δεν χρειάζεται αερισμός. Μπορείς να τη βάλεις σχεδόν οπουδήποτε, αρκεί να έχει τροφοδοσία.

Το μεγάλο μειονέκτημα είναι η κατανάλωση. Μια θερμάστρα 12V απορροφά σχετικά μεγάλο ρεύμα, συνήθως 10-30 Α. Αν η μπαταρία του οχήματος δεν είναι μεγάλης χωρητικότητας ή το ταξίδι περιλαμβάνει πολλές ώρες λειτουργίας χωρίς φόρτιση, οι μπαταρίες αδειάζουν γρήγορα. Για αυτό η ηλεκτρική θέρμανση 12V είναι πρακτική για σύντομες στάσεις, για λίγη ζέστη πριν τον ύπνο ή σε κάμπινγκ με ηλεκτρική σύνδεση.

Αντιθέτως, αν διαλέξεις μια συσκευή που λειτουργεί και με 24V, το ρεύμα πέφτει στο μισό, αλλά και πάλι η μπαταρία είναι ο περιοριστικός παράγοντας. Για να ζεσταθείς με ηλεκτρική θερμάστρα σε βάθος χρόνου, χρειάζεσαι γεννήτρια, ηλιακά πάνελ ή σύνδεση στο ρεύμα του κάμπινγκ.

Πότε διαλέγεις το ένα και πότε το άλλο

Η επιλογή δεν είναι θέμα τεχνολογικής υπεροχής, αλλά χρήσης. Υπάρχουν τρεις βασικές κατηγορίες ταξιδιωτών, και η καθεμία ταιριάζει σε διαφορετική λύση.

1. Ταξίδι με αυτονομία και μακριά από υποδομές

Αν το πρόγραμμα περιλαμβάνει διαδρομές σε ορεινά ή παραλιακά σημεία χωρίς ηλεκτρική σύνδεση, και θέλεις να μείνεις για περισσότερες από μία νύχτες, το αερόθερμο πετρελαίου είναι η λογική επιλογή. Δεν θα ξεμείνεις από ρεύμα, και η ζέστη είναι άμεση και δυνατή. Ένας καλός θερμαντήρας για χειμερινό κάμπινγκ μπορεί να δουλεύει ασταμάτητα χωρίς να αδειάζει την μπαταρία, αρκεί να έχεις πετρέλαιο.

Βέβαια, χρειάζεται να τοποθετηθεί σωστά και να γίνει συντήρηση: καθαρισμός του καυστήρα, έλεγχος στην εξαγωγή καυσαερίων, και φροντίδα να μην μπαίνει νερό στη δεξαμενή. Αν το κλίμα είναι πολύ κρύο, το πετρέλαιο μπορεί να πήξει, οπότε πρέπει να χρησιμοποιείς κατάλληλο καύσιμο για χαμηλές θερμοκρασίες.

2. Σύντομες στάσεις, διανυκτερεύσεις σε κάμπινγκ

Αν ταξιδεύεις κυρίως σε οργανωμένα κάμπινγκ, όπου υπάρχει ηλεκτρική σύνδεση, ή αν κάνεις στάσεις για ένα βράδυ και το επόμενο πρωί φεύγεις, η ηλεκτρική θερμάστρα 12V είναι πιο βολική. Δεν χρειάζεται να κουβαλάς πετρέλαιο, δεν έχει μυρωδιές και μπαίνει-βγαίνει εύκολα. Για λίγη ζέστη πριν τον ύπνο ή για να πάρεις τον πάγο από την καμπίνα το πρωί, είναι αρκετή.

Πρέπει όμως να προσέχεις την κατανάλωση. Αν η μπαταρία είναι μικρή, καλό είναι να τη λειτουργείς μόνο όταν το όχημα έχει τη μηχανή αναμμένη ή όταν είσαι συνδεδεμένος στο ρεύμα. Διαφορετικά, κινδυνεύεις να μην μπορέσεις να βάλεις μπροστά το πρωί.

3. Μικτές συνθήκες και ευελιξία

Πολλοί ταξιδιώτες επιλέγουν να έχουν και τα δύο: μια ηλεκτρική θερμάστρα 12V για καθημερινές ανάγκες και ένα αερόθερμο πετρελαίου για έκτακτες ή πολυήμερες διαδρομές. Έτσι καλύπτεις κάθε σενάριο. Ο θερμαντήρας για χειμερινό κάμπινγκ πετρελαίου είναι η βάση για κρύες νύχτες, ενώ το μικρό ηλεκτρικό σε βγάζει από τη δύσκολη θέση όταν δεν θες να ανάβεις φλόγα.

Τι να κοιτάξεις πριν αποφασίσεις

Πέρα από τον τύπο συσκευής, υπάρχουν πρακτικές λεπτομέρειες που κάνουν τη διαφορά. Πρώτα, η τάση 12V ή 24V: αν το όχημα δουλεύει στα 24V, θα χρειαστείς αντίστοιχη συσκευή ή μετατροπέα. Δεύτερον, η ισχύς: μεγαλύτερη ισχύς σημαίνει πιο γρήγορη ζέστη, αλλά και πιο γρήγορη αποφόρτιση. Τρίτον, η ασφάλεια: τα ηλεκτρικά μοντέλα έχουν συνήθως θερμική προστασία, ενώ τα πετρελαίου χρειάζονται καλό σύστημα εξαερισμού.

Μην ξεχνάς την ποιότητα των υλικών. Μια φθηνή συσκευή μπορεί να έχει μικρή διάρκεια ζωής και να μην αντέχει σε κραδασμούς ή σε υγρασία. Καλό είναι να προτιμάς μοντέλα που σχεδιάστηκαν για χρήση σε όχημα, με ανθεκτικό περίβλημα και προστασία από υπερθέρμανση.

Και η θερμοκρασία περιβάλλοντος;

Η απόδοση και των δύο λύσεων επηρεάζεται από τη θερμοκρασία περιβάλλοντος. Σε πολύ κρύο, η μπαταρία αποδίδει λιγότερο, οπότε η ηλεκτρική θερμάστρα γίνεται λιγότερο αποτελεσματική. Από την άλλη, το αερόθερμο πετρελαίου μπορεί να ζεστάνει ακόμα και με το όχημα σταματημένο, αλλά το καύσιμο μπορεί να πήξει αν δεν είναι κατάλληλο. Για θερμοκρασίες κάτω από το μηδέν, το πετρέλαιο χρειάζεται ειδικό πρόσθετο ή αλλαγή σε καύσιμο χειμώνα.

Σε ήπιο κρύο, γύρω στους 5-10 βαθμούς, και οι δύο λύσεις δουλεύουν άνετα. Η απόφαση κρίνεται από τη διάρκεια παραμονής και την πρόσβαση σε ρεύμα.

Μην ξεχνάς την ασφάλεια

Όποια λύση και αν διαλέξεις, η ασφάλεια είναι πάνω από όλα. Στα αερόθερμα πετρελαίου, η σωστή εξαγωγή καυσαερίων είναι μονόδρομος. Ποτέ μη λειτουργείς μια τέτοια συσκευή σε κλειστό χώρο χωρίς αερισμό. Αν μυρίσεις καυσαέριο, άνοιξε παράθυρο και σταμάτα τη συσκευή. Στις ηλεκτρικές θερμάστρες, πρόσεχε την υπερφόρτωση του κυκλώματος και χρησιμοποίησε ασφάλειες κατάλληλης έντασης.

Και στις δύο περιπτώσεις, διάβασε τις οδηγίες του κατασκευαστή και μην κάνεις αυτοσχεδιασμούς. Η θέρμανση σε ένα όχημα δεν είναι παιχνίδι, ειδικά όταν κοιμάσαι μέσα.